

Úvod

Apoštoli boli dvanásť učeníci Ježiša Krista, ktorých on sám zvolil a potom vyslal aby šírili kresťanskú vieru medzi národmi. Boli svedkami Ježišových skutkov a takmer všetci zomreli za svoju pravú vieru. Príbehy o ich smrti obsahujú mnohé rôzne spôsoby umučenia.

Ku každému apoštolovi sa pripísali tzv. „atribúty“, inými slovami, poznávacie znaky. I keď atribúty slúžia na identifikáciu apoštola, vykonať túto činnosť nie je vždy jednoduché. Predstavme si, že na nejakom obraze máme skupinu apoštolov, ktorí nie sú zobrazení so svojimi atribútmi, a uvedomme si aj to, že zobrazovanie postáv nikdy nebolo ustálené v priebehu histórie. Ináč sa zobrazovali v 6.storočí a iným spôsobom v 15.storočí. V tomto prípade nám môžu byť na pomoc poznatky z rôznych biblických príbehov, epizód, v ktorých apoštoli vystupovali. Prvé zobrazenia sa nachádzajú už v prvých kresťanských katakombách.

V našej práci sa budeme venovať trom dielam, ktoré sa sústreďujú na vyobrazenia apoštolov. Konkrétne to bude obraz Zázračný rybolov od Konrada Witza, potom si rozoberieme južný portál v Chartres, a nakoniec si povieme i o obraze Umučenie sv. Bartolomeja od Jusepa de Riberu. V spojení s obrazom od Konrada Witza ukážeme aké bolo naratívne zobrazovanie apoštolov, ktorí hrali istú rolu v biblických príbehoch, kedy sa aktívne podieľali na príbehu a zároveň boli svedkami Kristových skutkov. Ikonické zobrazenie apoštolov s ich atribútmi predstavíme pomocou sochárskej práce na južnom portáli v Chartres. Apoštolovia však neboli len učeníkmi Krista a po jeho smrti zohrávali nemalú úlohu. Boli kľúčoví pre rozšírenie a úspech kresťanstva a nachádzajú sa teda aj v príbehoch, kde oni sami hrajú hlavnú úlohu. Toto sa odrazilo aj vo výtvarnom umení, napríklad na Riberovom Umučení svätého Bartolomeja.

Bibliografia:

Molly Teasdale Smith, Conrad Witz's Miraculous Draught of Fishes and the Council of Basel, *The Art Bulletin*, Vol. 52, No. 2 (Jun., 1970), p. 150-156

Fred S. Kleiner, *Gardner's Art Through the Ages, Volume II: The Western Perspective: 2*, Wadsworth Publishing Co Inc; 13th edition, p. 414, p.536.

D. A. Carson, *The Gospel According to John (Pillar Commentaries Series)*, Wm. B. Eerdmans Publishing, 1991, p. 673

Leland Ryken, Jim Wilhoit, Tremper Longman, Colin Duriez, Douglas Penney, and Daniel G. Reid, *Dictionary of Biblical Imagery (Fish)*, InterVarsity Press, 1998, p. 290

Ian Chilvers, *The Oxford Dictionary of Art*, OUP Oxford; 3rd edition, p. 764.

Florens Deuchler: Konrad Witz, la Savoie et l'Italie. Nouvelles hypothèses à propos du retable de Genève. In: *Revue de l'art* 71 (1986), p. 7–16.

Ernst Gombrich, *Příběh umění*, Odeon 1989, s. 192-194

Jason Byassee, *Praise Seeking Understanding: Reading the Psalms with Augustine*, William B Eerdmans Publishing Co, 2007, p.130

Gaston Duchet-Suchaux and Michel Pastoreau, *The Bible and The Saints (Flammarion Iconographic Guides)*, Flammarion, 1994, p.41

Michael Levey, *A Concise History of Painting, from Giotto to Cézanne*, Thames and Hudson LTD London, 1977, p.82

Masters of Spanish Art: Jusepe de Ribera; Michael Scholz-Hänsel, Cambridge Publishing Management 2000

Kolektív autorov, Real Academia de San Fernando Madrid, GUÍA DEL MUSEO, Madrid, 2012

Novozákonní apokryfy. III, Proroctví a apokalypsy, Jan Amos Dus, Josef Bartoň, Praha : Vyšehrad, 2012

Gaston Duchet-Suchaux and Michel Pastoreau, *The Bible and The Saints (Flammarion Iconographic Guides)*, Flammarion, 1994

Kolektív autorov, *Umenie*, Ikar, 2014 z anglického originálu ART, Dorling Kindersley Limited, London 2008

KOVÁČ, Peter, Henry ADAMS, André CHÉDEVILLE, et al. *Katedrála v Chartres: francouzské umění rané a vrcholné gotiky*. Praha: Ars Auro Prior, 2015. *Stavitelé katedrál*. ISBN 978-80-904298-4-0.

HEROUT, Jaroslav. *Staletí kolem nás: přehled stavebních slohů*. 4., dopln. vyd. Praha: Panorama, 1981.

PFLEIDERER, Rudolf. *Atributy světců*. 3., upr. vyd. Praha: Unicornis, 2008. ISBN 978-80-86562-10-0.